

## Előfizetési árak:

Egy évre . . . 6 frt — kr.  
Fél évre . . . 3 frt — kr.  
Negyed évre . . 1 frt 50 kr.  
Külföldre egy évre 8 frt — kr.

Egyes szám ára 6 kr.

Megjelenik hetenkint kétszer:  
vasárnap és csütörtökön.

# SZÉKELYFÖLD.

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hírlap.

## Hirdetések díja:

minden egyhasábos garmond-sorért vagy annak térfogatáért 4 krajczár.  
Ezenkívül minden egyszeri közlés után 30 kr bélyegdíj fizetendő.  
Nagy és többször közlendő hirdeményeket árkedvezményben részesít a kiadóhivatal.

A „Nyílt tér“-ben közlendő cikkekért soronként 10 kr fizetendő.

## SZERKESZTŐSÉG:

KÉZDI-VÁSÁRHELYTT

ifj. Dobay János szerkesztő lakásán.

## KIADÓ-HIVATAL:

KÉZDI-VÁSÁRHELYTT

Szabó Albert könyvnyomdájában.

A lap tartalmát illető közlemények a szerkesztőségben, az előfizetések, hirdetések, nyílttéri cikkek stb. a kiadóhivatalban fogadtatnak el.

## Felhívás előfizetésre.

A „Székelyföld“ című politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi, hetenkint jelenlegi nagyságában 2-szer megjelenő hírlapra a következő árakkal előfizetést nyitunk

Egy évre . . . 6 frt — kr.  
Fél évre . . . 3 frt — kr.  
Negyed évre . . 1 frt 50 kr.  
Külföldre egy évre 8 frt — kr.

Előfizetési pénzek bármely időben elfogadtatnak.

Lapunk azon előfizetőit, kik előfizetéseikkel még hátralékban vannak, tisztelettel kérjük azoknak beküldésére.

Kérjük egyúttal t. előfizetőinket, szíveskedjenek előfizetéseiket minél előbb megújítani, hogy lapunk szétküldésében zavar ne forduljon elő.

A „Székelyföld“ kiadó-hivatala.

## Társadalmi bajaink.

Álljunk meg egy kissé a politizálás-sal. Biz ez nagy baj, mert magyarok vagyunk, s mi örömlünkben, mint bánatunkban, magán helyiségben, mint nyilvános gyűlésben, lakodalomban, mint torozás alkalmával öseink egyenes ivadékanak valljuk magunkat . . . nagyokat politizálunk. E kérdésnél a társadalmi állás nem jó számításba, s a hallgató a beszéd tárgyát illetőleg nem következtethet, hogy orsz. képviselők vagy iparosok, jogászok vagy gyógyszerészek, földbirtokosok vagy tanárok beszélgetnek-e együtt.

Azonban legyen egy kis szélcsend;

most maradjunk honn és seperjünk a magunk háza előtt. Van mit.

Minden okozatnak megvan a maga természetes oka. Igaz, hogy sokszor, sőt legtöbbször, bajaink kuforrását máshol keressük, mint a hol tulajdonképpen megkapnók; másokat hibáztatunk, mikor a baj valódi oka önmagunkban van; s tán az igazságnak lesznek tolmácsolójai, ha határozottan kimondom, hogy személyes tévedésből, könnyelműségből, olykor hanyagságból vagy a helyzet fel nem ismerése és kellőleg nem méltányolásából származott bajainkért is legtöbbször a kormányt vádoljuk.

Hiában, régi igazság, hogy legbajosabb tudomány az önismeret. Igyekezzünk azért megismerni magunkat, s ha megismertük, sok bajunknak megtaláljuk a forrását, s ha a forrást ismerjük, akkor a betegség diagnózisát megállapíthatjuk; ha ezt kellően megállapítottuk: akkor a biztosan gyógyító szer alkalmazása könnyű s a gyógyulás kimaradhatlan.

Az egyének összesége teszi a társadalmat. Az egyének közös hibái s ezen közös hibákból származott bajok tehát a társadalom hibái és bajai. Ilyen bajja nőtte ki ma már magát a közös jelleggel bíró s a társadalom rákfenéjét képező luxus (fényűzés).

A fényűzés közös vonása a társadalom minden rétegének s így sem egyes osz-

tályoknak, sem társadalmi állásoknak nem képezi rombolásra hivatott, nyomorúságot terjesztő sajnos kiváltságát. Ezen cosmopolita hajlamra mutató természetének oldalkihajtásul lehet tekinteni, hogy nem speciális ágakra, hanem az életfentartás körében előforduló csaknem minden tényezőre kiterjed.

A fényűzés ma már nemcsak a ruházat körében szedi áldozatait, hanem kiterjed a mulatságokra, építkezésre és a szobák bebutorozására, valamint a gyermekek nevelésére, sőt a járóművekre is.

De vegyük részletesebben, különösen önmagunkat székelyeket tartva szem előtt. Még az én gyermekkoromban is, pedig nem vagyok oly öreg, hiszen még a népfelkelésből sem vénültem ki, mondom, még az én gyermekkoromban is egész télen át ritka székely háztól hiányzott az osztováta. A székely asszony font, szőtt, s önmagának, férjének és gyermekeinek a kalap és csizma kivételével mindent elő tudott állítani s potom csekélységgel készen volt a ruházat.

Ma, midőn az „egyszerűség“ szó a társadalom szótárából kitöröltetett, ma már haszontalanná, feleslegessé vált az osztováta. Nem kell székely szőttes; csinálnak Bécsben kartont, gyártanak Cseh- és Morvaországban szőr- és selyem-kelmeket s a férfiaknak ugyanott a különféle ruhákra való posztót. Ma már a szolgáló is karton- vagy szőrruhát vesz

magára; hogy öltene fel tehát asszonya szőtttest? Világos, hogy neki finomabb kelme szükséges. Kiment divatból, hogy a mai időben valami ruházati ezikk, vászon vagy gyolcs nálunk előállíttassék. Szolgáltató bővön Rumburg, Reichenberg, a kedves cseh atyafiak gyárjai! Hogy aztán ezekre pénz, még pedig sok pénz kell s a kiadás igen gyakran felülmulja a bevételt s az egyszerű székely épen úgy vándorol oda, hol pénzt kap kölcsön, mint a gentry, s épen úgy lesz áldozata a „váltó“ megismerésének az egyik, mint a másik, azt tán mondani is felesleges. A telekkönyvek teherlapjai szaporodnak s az idegen gyárosok gyarapodnak.

(Folyt. köv.)

Cato.

## Országgyűlés.

A képviselőház április 30-iki ülését kérvények tárgyalása és interpellációk vették igénybe. Több kérvénynél hosszu és élénk discussió fejtett ki. Így a Romániával megújítandó kereskedelmi szerződésre vonatkozó feliratoknál Ugron Gábor kérdést intézett a kereskedelmi miniszterhez, hogy miként állanak Romániával a kereskedelmi tárgyalások.

Széchenyi Pál gr. földmivelés-, ipar- és kereskedelmi miniszter röviden csak annyit jegyzett meg, hogy mintha román szarvasmarhák vám nélkül engedtetnének be a határon, ez teljesen alaptalan hír; ez soha

## A „Székelyföld“ tárczája.

## Emlékeimből.

VI.

## Egy színészről.

(Polytátás.)

Hogy Laura sorsát figyelemmel kísérhesem, ismeretséget kötöttem egy segéd-színésszel, kinek révén mindig biztosan értesültem a színpalak között lejátszódott eseményekről, sőt nem egyszer jelen voltam a próbákon is. Gyakran láttam a szegény leányt szomorú, halvány arcával megjeleni. Gépiesen elmondá szerepét s aztán fáradt léptekkel távozott. Ha látta volna szegényke azon gunyos pillantásokat, miket kartsársai s különösen a nők kísérték, talán megszakadt volna szíve keservében. Ezek a laza erkölcsű nők örvendettek, ha Laurát magukhoz leránthatták. A míg Laurához a gyanu árnya sem fért s a míg a közönség bálványozta, a gyűlölséget szívükbe rejték s tisztelettel bántak vele, de mióta őt magukhoz hasonlóknak tartották, igyekeztek minden alkalommal boszút állani a multért. Egy vén primadonna, kit Laura egészen kiszorított a közönség kegyeiből, szolgáltatta a kulisszái rágalmaikkal az anyagot. Mindennap tudott valami részletet felhozni a Laura és Korondi Gyula között fennálló viszonyról. Mint egész bizonyosat beszélt, hogy Laura nemcsak elfogadja, hanem vis-

za is adja az ifjú látogatásait s hogy szerelme legkevésbé sem önzéstelen, mert dusan megfizetteti magát. Egész leltárt állított össze azon drága ékszerekről, mikkel lovagja elhalmozá és egész kimutatást azon adósságokról, miket Korondi Gyula érteke csinált. Ki hitte volna, hogy a kis ártatlan oly jól értse magát?!

Igy ásták alá naponként a szegény leány becsületét s ő érezte az emberek gyűlöletét, megvetését, de ártatlanságában nem is sejtette, hogy mi ennek az oka s csak magában szenvedett s hogy igen sokat szenvedhetett, meglátszott arcának halványaságáról s fájdalmas tekintetéből.

Egy napon épen egy új darabból tartottak főpróbát. Én a földszint egy sötét zugából néztem végig.

A színészek és színésznők a próba kezdete előtt szokás szerint a színpadon gyűltek össze s a napi eseményekről folytattak élénk társalgást. Laura szokatlan szomorú arcával félre vonult s ott busongott egyedül. A rendező csemettyűje megszólalt, a próba kezdetét vevé.

A darab egy épen akkor nagy hirre kapott francia színmű volt, telve könnyelmű, vider alakokkal s művésziessen festett szenvedélyekkel. Laura egy rokonszenves ifjú leánykát játszott benne, ki gonosz csel folytán elbukik, de végre is bocsánatra talál s boldogul. Övé volt a főszerep s a többi alakok mint az események előkészítői, szervezői mozgottak körülte.

Laura halk, bágyadt hangon kezdette el szerepét mondani.

— Kérem, kisasszony, — szolt közbe a rendező — ez az utolsó próba, kérem tehát úgy játszani, mintha csak a közönség is jelen volna.

— Bocsásson meg, rendező ur, — szolt szelid hangon Laura — rosszu' érzem magamat, mentsem fel tehát a rendes próbától. Most így elmondom szerepemet s este majd meg is játszom. A kettős férdatságot aligha elbírom.

— Sajnálom, de ezt nem tehetem — válaszolt elég udvariasan a rendező. — Kegyedé a főszerep s ha ön nem játszik, a többiek sem tudnak próbálni. Szíveskedjék tehát megérteltetni magát, vagy pedig helyettesítőről fogok gondoskodni.

— Eh, hova rendező ur?! — vágott közbe a vén primadonna — a bukott ártatlanságot ki tudná oly élethűen adni, mint Laura kisasszony?

Laura, mintha kigyó csipté volna meg, szívéhez kapott s remegő hangon kérdé:

— Mit ért ön szavai alatt, asszonyom?

— Semmi többet, mint a mennyit mondtam — szolt maró gunnyal a nő. — Ön a bukott nők hivatott képviselője. Közülünk egy sem tudna a mindent feláldozni kész szenvedélynek, a megbánásnak s gyötrő bánatnak oly pompás kifejezést adni, mint ön! Tudja ezt a közönség s elismerjük mi pályatársai. Láthatja kisasszony, hogy én

csak művészi tehetségeit méltányolom, midőn e szerep betöltésére kiválóan képesnek állítom. Ne tessék szavaimban semmiféle vonatkozást keresni.

— Asszonyom, az ön szavainak fulánkjai vannak — válaszolt Laura szilárd, erőlyes hangon — s én azt akarom tudni, hogy mit értett szavai alatt. Már régen érzem, hogy valami történt hátam mögött s hogy mindenki megváltozott irántam, mintha csak az egész világ egy titkos összeesküvésben állana, hogy engem megsemmisítsen. Ezt tovább nem viselhetem el, mindent tudni akarok. Mi tehát az én bűnöm? Mit vétettem én önök vagy a nagy közönség ellen, hogy így bánnak velem? Hisz én még gondolatban sem vétettem senkinek.

— Ön legfennebb csak maga ellen vétett, édesem — szolt a primadonna vontatott hangon, miközben egy diadalmas mosoly villant át intrikus arcán. — Ön szabad ura saját magának s legkevésbé sem tartozik mi reánk, hogy miképen értékesíti azon tőkét, melyet ifjúságában és szépségében bír. Ez egészen az ön dolga, kisasszony. Mi ugyan nem zárkoztunk el a szállongó hírek elől, de azért higgye el, hogy rossz indulattal nem viseltem ön iránt.

— Minő hírekről beszél ön? — kiáltott fel Laura elfojtott indulattal — szóljon világosan. Ha már ennyit mondott, elmondhat mindent! . . . Szóljon, vagy azt kell hinnem, hogy hazudik.

kérdésben sem volt s soha tárgyalás alatt sem állott. Hogy miben állnak a tárgyalások Romániával, erre nézve még egy kis türelmet kér a miniszter, mert a míg a tárgyalások folynak, a míg be nem fejeztettek, addig azokról szólni nem lehet. A szerződés úgy megkötve nem lesz, hogy hozzá ne szólhasson a ház. (Helyeslés.)

A háromszéki megyei tanítók fizetéseik pontos kiszolgáltatása iránti kérelme, mely fel is olvastattott, még élénkebb discussiót támasztott, melyben Polonyi, Ugron Gábor, Horánszky, Komlóssy, Tisza Kálmán és többször Trefort miniszter vettek részt.

Vámos Béla ismertetvén a kérelmet s kifejezvé, hogy az államsegély pénzhány miatt csak a múlt évben késett, de másfelől a tanítók panaszait is jogosoknak és tényeken alapulóknak jelentvén ki, a kérv. bizottság nevében javasolja, hogy a kérvény adassék ki a közzé. miniszternek.

A kérvény felolvasása után Trefort A. közoktatási miniszter kijelenti, hogy az tény, hogy a háromszéki községi iskoláknak a múlt hónap végével utalványoztattak az államsegélyek, de arra pozitív törvény nincs is, hogy az év első felében kelljen kiutalványozni. Ha rendelkezésére pénz állott volna, ő a múlt évben is kiutalta volna korábban, mint tette. Tekintve azonban azt, hogy a folyó évi budgetben oly összeg van felvéve a népoktatás számára, hogy hite szerint a dolog rendes mederbe tereltesse, ajánlja elfogadásra a kérv. bizottság javaslatát.

Ugron Gábor szégyenleteseknek tartja ezen állapotokat, melyekben a tanítókat annyira nyomorogni engedik. A tanítók nálunk adósságinálók koldusok, pedig nekik saját életmódjuk rendességével és jó példa gyanánt kellene szolgálniok. A kérv. bizottság javaslata ellenében indítványozza: „A ház utasítja a vall. és közokt. minisztert, hogy a községi néptanítók fizetéseinek kiszolgáltatásában tartson rendet.” Többek felszólalása után Tisza Kálmán miniszterelnök a következőket mondá: Csak egy pár szót óhajtok szólni, mert mintegy személy szerint is felhívtam rá. Azonban nem azért kívánok nyilatkozni, mintha a hallottakra mind óhajtanék kiterjeszkedni, hanem azért, hogy indokoljam, miért kérem a kérvényi bizottság határozati javaslatát és nem Ugron Gábor képviselő urát elfogadni. (Halljuk! Halljuk!)

Mindenekelőtt megjegyzem, hogy azt az ügyet, a hol egy néptanító léiről van szó, én csekély ügynek sohasem tekintettem és ma sem tekintem annak; mert ha az összegi-

leg nem tartozik is a legfontosabbak közé, határilag bizonyosan a legfontosabb. (Helyeslés jobbfelől.) A felett sem vitatkozom, t. ház, vajjon birok-e szakértelemmel ezen ügyekben, de arra az egyre hivatkozom, hogy a hol ismernek és a hol régóta, sajnosan mondhatom, több mint 30 év óta hatást gyakoroltam, hangzatos beszédekkel a néptanítók mellett nem igen tartottam, de sorsuk javítását mindenütt eszközöltem. (Igaz! Ugy van! jobbfelől.) Ezeknek előzetes megjegyzése után áttérek arra, miért nem fogadom el azon javaslatot.

Nem fogadom el azért, mert a kormány, mely e tekintetben mulasztással vádolhatik, nem várta be, hogy ily határozattal utasítsák, hanem látva, hogy a múltban a népoktatásra szánt költségek keretén belül nem lehetett pontosan teljesíteni a feladatot, tudva bár mindazt, mi a deficit nagyságát, miatt rá ezen ház kebelében vár, mindamellett épen a népoktatási költségvetést tetemes összeggel fölemelte, hogy a jövőre ilyen ne történjenek. (Helyeslés jobbfelől.) Arra nézve tehát utasítást, a mit már megtett, hogy úgy lássék, mintha ő nem tette volna meg, nem fogadhat el. Kérem a bizottság javaslatát elfogadni. (Helyeslés jobbfelől.) Elnök szavazás alá bocsátván Ugron javaslatát, a ház többsége nem fogadta el.

A polgári iskolai tanítók orsz. egyesületének kérvényénél (a tanár czim megadása iránt) Herman ellenzőleg, Darányi és Komlóssy pártolólág szóltak fel. A kérvények egyébiránt a kérvényi biz. javaslatai szerint intéztettek el.

Végül Ábrányi Kornél az illetékegyenérték kivételénél előforduló szabálytalanságok iránt interpellált. — Kégl György a lökivitel felszabadítása iránt interpellálta a miniszterelnököt, ki meg is ígérte, hogy mi helyt a körülmények elég kedvezők lesznek, a kormány megszünteti a lökiviteli tilalmat, kinek nyomban adott válasza tudomásul vétetett. — Veszter Imre a Mura folyó által előidézett közlekedési akadályok iránt terjesztett elő interpellációt, melyre Baross miniszter megadván a választ, az is tudomásul vétetett.

## SZEMLE.

### Belföld.

A Romániával kötendő szerződés a képviselő-ház ápril 30-iki ülésén szóba került. Széchenyi Pál miniszter nagyfotosságn nyilatkozatot tett. Kijelentette, hogy a kor-

megrendelte, hogy haladéktalanul haza kell szállítani, mert a baj nagyon is komoly. Az egész idegrendszer meg van támadva s a legkomolyabb következményektől lehet tartani.

Rohantam és néhány pillanat múlva egy kocsi-val tértem vissza. A szegény leánykát óvatosan felhelyeztük s haza szállítottuk.

Ezen naptól kezdve minden szabad időmet Lauráék házában töltöttem. Laura anyja egyelőre bizonyos bizalmatlansággal fogadta gyakori látogatásaimat, de később, látva az imádás-szerű ragaszkodást, melylyel leánya iránt viseltetem, annyira megszokott, hogy nem is érezte magát jól nálam nélkül. A szegény asszony mit sem tudott a Laura lelkét ért szörnyű csapásról s arról a kínos küzdelemről, mely a betegséget megelőzte s úgy szólva előkészítette, s én is óvakodtam erről szólni, sőt ha a beteg lázas álmaiban beszélni kezdett, igyekeztem figyelmét arról elvonni.

Laura néhány napig súlyos beteg volt, de aztán állapota lassankint jobbra fordult. A ház kimaradt s egy napon megszólalt. — Első szava is engem illetett. Megkérdezte, hogy ki vagyok s mi hozott ide. Erre aztán a jó öreg asszony adta meg igazán a magyarázatot, ledesérve úgy, hogy csaknem elszédtem szégyenemben. Laura kezét nyújtá s halk hangon mondott köszönetet, s oly édes pillantást vetett rám, hogy szívem megremegett a boldogságtól.

(Folytatása következik.)

Dobay János.

mány mindent elkövet, mikép a szerződés Magyarországra érkeik előmozditsa.

Mi volna Magyarország és különösen Erdély kára? Ha az agricultura és állattenyésztés semmi védelemben sem részesülne. Ha teljes vámmentesen jöhetne be a román gabona és román marha. És ha főleg orosz nyerstermények árasztathatnák el Magyarországot, román területet használva átmeneti ut gyanánt.

De a miniszter kijelentette, hogy a teljesen szabad behozatalról szó sincs.

De természetesen egy szerződés megkötésénél nem lehet irányadó csak az egyik szerződő fél érdeke. A jelen esetben három tényező érdekének kiegyenlítéséről van szó. Az első Magyarország, melynek az az első érdeke, hogy agricultur érdekei ne szenvedjenek. További érdeke, hogy a határszéli ipar Romániát mint piacot el ne veszítse. És nemcsak a jelen állapotról van szó, hanem egyszersmind a jövőről. Ha valahol, úgy főleg Erdély egyes vidékein értek meg a viszonyok az ipar kifejlődésére. Ott van az iparnak legtöbb csirája, mely tenyészésnek indulhat, ipart pedig nem lehet piacok nélkül teremteni.

A miniszter fennebbi nyilatkozata után nyugodtan várhatjuk a történendőket, mert vagy nem lesz Romániával szerződés, vagy nem fog Magyarországra nézve káros szerződés köttetni.

\*\*\*

Az országgyűlés feloszlásának idejére, mint halljuk, ő felsége a király a fővárosba érkezik. A feloszlás iránt teendő előterjesztések céljából a kormányelnök legközelebb — lehet, hogy már e hét végén — Bécsbe utazik. Az országgyűlés együttmaradásának idejére nézve tájékozással szolgálhat, hogy értesülésünk szerint az osztrák reichsrath képviselőháza a kiegyezésre vonatkozó s a magyar országgyűlés feloszlása előtt szentesítendő javaslatok hátralevő részét s az urak házában némely kiegyezési javaslatra nézve elfogadott módosításokat csak a budgetvita után, vagyis mindenesetre e hó második felében szándékozik letárgyalni. Az osztrák kormányhoz közel álló körökben azonban bizonyosnak tekintik, hogy e tárgyalások igen rövidnek lesznek s eredményük az összes, ez idő szerint elintézendő kiegyezési kérdésekben a Magyarország és Ausztria közt való teljes megegyezés elérése lesz.

### Külföld.

A Schnaebeli-ügy teljes befejezést nyert Bismarcknak Herbetten francia nagykövethoz intézett következő iratával:

„Az illető bíróságoktól bekívánt bizonyítékokból kétségtelenül kitűnik, hogy Schnaebeli elfogatása kizárólag német területen történt, a nélkül, hogy a francia határt lépték volna. Schnaebeli ellen a bírósági eljárás hazaárulás miatt teljes jogérvényű bizonyítékok alapján indított meg, melyek az ugyanazon büntetőben vádolt Klein vallomásaiból és Schnaebeli sajátkezűleg írt leveleiből állanak. Ha alólírott mégis Schnaebeli szabadonbocsátásának elrendelését kérte a császártól, úgy ez csak annak tulajdonítandó, mert alólírott a népjog alapján azon szempontból indult ki, hogy midőn határos országok hivatalnokai szolgálati megállapodás folytán a határt átlélik, számukra a szabad menetel egyuttal hallgatóság biztosítva van. A császár azt határozta, hogy népjogi okoknál fogva, melyek a nemzetközi tárgyalások biztosítását kívánatosá teszik, Schnaebeli még is szabadon bocsátassék, bár bűnössége be van bizonyítva.

\*\*\*

Külföldi híreink közt, mint érdekesebb, felémlijük, hogy Bismarck lapja s egyik hivatalos jellegű orosz lap között roppant heves polemia foly a berlini congressussal kapcsolatban Bosznia és Herzegovina felett, hogy melyik hatalom játszotta e két tartományt Ausztria-Magyarországnak.

### Felhívás

Kézdi-Vásárhely és vidéke hölgyközönségehez.

Az országos veres kereszt egyetel által segélyezett kézdívársárhelyi Rudolf-kórháznál alkalmazott két ápolónő háboru esetére a veres kereszt egyetel központi igazgatósága által vissza fog hivatni, minek következtében a kórház igazgatósága szükségesnek látta előre gondoskodni, hogy az intézet, mely háboru esetén kizárólag csak sebesült és beteg harcosok számára lesz berendezve, szakavatott ápolói kezekben hiányt ne szenvedjen; ennél fogva a kórháznál Dr. Sinkovics Ignác lovag, városi és kórházi főorvos ur vezetése alatt közelebből egy ápolónő tanfolyamot nyit meg, melyre ezenel azon kérréssel hívom fel e város és vidéke höl-

gyeit, hogy e szent ügyet egész lelkesültséggel karolván fel, minél többen iratkozzanak be.

Mig a férfiak, mint katonák, vértüket ontják a hazáért, a nőknek azon magasztos feladat jutott, hogy gyöngéd kezekkel ápolják a sebesült harcosokat, s ezen szent hivatás teljesítésében kicsinyes felfogások nem jöhetnek tekintetbe, mert az emberbaráti szeretettel teljesített munkák senkit le nem aláznak, hanem épen felemelnek. Szép példát nyújtottak erre nézve Budapest fővárosi főrangú hölgyei, kik nem tartották méltóságukon alólinak, szolgálatukat az emberszeretet oltárára felajánlani, s többen önként jelentkeztek háboru esetére a sebesült harcosokhoz ápolónőnek.

Elismert igazság az, hogy háboru alatt csak a nők képesek a sebesült harcosok ápolását kellőleg eszközölni, s az újabb kor nagy hadjáratainál mindig ott látjuk a nőket mint szabadító angyalokat, a csatatéren önfeláldozással gyakorolva a könyörületesség magasztos erényét. A székely hölgyközönség sem maradhat közönyös azon üdvös mozgalom iránt, mely többi időkben a magyar veres kereszt egyetel által kezdeményezve, hazánk honleányai között megindult.

A mai zavaros viszonyok között nem lehet tudni, hogy mikor üt ki a háboru. Legyen az hónapok vagy évek mulva, de szükséges, hogy készen találjon minket és készen találja a Rudolf kórházat, hogy ne legyen hiány ott gyöngéd ápolói kezekben.

A jelzett ápolónői tanfolyam csak később fog megnyílni, de jelentkezéseket a mai naptól kezdve szívesen fogadok.

Remélve, hogy felhívásom e város és vidék intelligens, nemes gondolkodású hölgyeinél nem fog siket fülekre találni, ezen ügyet szíves pártfogásukba ajánlom.

Kézdi-Vásárhely, 1887. május 2.

Szőcs József

polgármester,  
a Rudolf-kórház gondnoka.

## T a n ü g y.

Igazgatósági jelentés a háromszéki megyei tanító-testület segélyegyesületének vagyon-állapotáról és működéséről.

Segélyegyesületünk alapszabályai a nagyméltóságu m. kir. belügyminiszter ur által 1884. október 10-én 52,172. sz. a. a bemutatási záradékkal ellátva megerősítettét, működését a következő 1885. év január hó 1-én meg is kezdte. Nagyon természetes, hogy — mint minden új dolognak, új intézménynek, úgy segélyegyesületünknek is — a kezdet kimaradhatatlan nehézségeivel meg kell küzdenie s nem tagadhatjuk, hogy bizonyos akadályok még maig sem voltak legyőzhetőek, daczára, hogy igazgatóságunk minden lehető megtett azok elhárítása érdekében. Maig is vannak tanítótestületünk tagjai között, a kik kicsinyhittiséggel, bizalmatlanságuk többféle jeleivel fogadták az új szülött egyesületet s ma is ilyen magatartást tanusítanak vele szemben. Ma is vannak, a kik még nem tudják felfogni egyesületünk magasztos célját, kellőn méltányolni működésének nemes irányát, s a kik következőleg lelkesültség helyett hideg közönyvel teljes passiv magatartást tanusítanak iránta. Pedig épen nekünk tanítóknak, a kik a társadalomnak a legmostohább gyermekei vagyunk, nekünk kellene leginkább s a szó valódi értelmében megérteni a mai kor eme jelszavát: «Segíts magadon s az Isten is megsegít!» Ha önmagunk nem leszünk egymásnak segítségére a szükségben, a nyomorúságban: bizony mások kevésbé fogják tenni azt. Hála Istennek, hogy tanítótestületünknek csak csekély töredéke gondolkozik előjelzett értelemben. A nagy többség már kellő értéke szerint méltányolja egy czelt, mint a működés nemes és helyes alapra fektetett irányát. Igazgatóságunk e jelentésének épen az egyesület eddigi működésének, irányának rövid feltüntetése képezi célját, a mit teszünk is a következőkben:

Van segélyegyesületünknek jelenleg 162 rendes tagja, kik minden év január havában kötelesek 1 frtnyi csekély tagsági díjat fi-

zetni. E forintokból be kellett volna gyűlni az 1885., 1886. és 1887. évekre összesen 486 frtnak. Ezzel szemben befolyt:

|                            |          |
|----------------------------|----------|
| a) Az 1885. évre . . . . . | 154 frt. |
| b) Az 1886. évre . . . . . | 96 frt.  |
| c) Az 1887. évre . . . . . | 19 frt.  |
| Összesen: 269 frt.         |          |

Hátrálék tagságdíj:

|                            |          |
|----------------------------|----------|
| a) Az 1885. évre . . . . . | 7 frt.   |
| b) Az 1886. évre . . . . . | 66 frt.  |
| c) Az 1887. évre . . . . . | 144 frt. |
| Összesen: 217 frt.         |          |

Ezek szerint összeállíthatjuk egyeletünk vagyoni állapotát a következőkben:

|                                                                 |                |
|-----------------------------------------------------------------|----------------|
| b) Hátrálékban . . . . .                                        | 217 frt — kr.  |
| a) Tagsági díjakban pénztáron van . . . . .                     | 269 frt — kr.  |
| c) Hangversenyből, adományból befolyt s pénztáron van . . . . . | 125 frt 38 kr. |
| Vagyon állapot összesen 611 frt 38 kr.                          |                |

A temetkezési alapba befolyt 4 elhalt tag után:

|                                               |               |
|-----------------------------------------------|---------------|
| 25 krajezárával . . . . .                     | 74 frt 25 kr. |
| Hátrálékban van. . . . .                      | 87 frt 75 kr. |
| Pénztáron kellene lenni: . . . . .            | 162 frt — kr. |
| Kiadatott segély . . . . .                    | 120 frt — kr. |
| Tartozás a segély-egylet pénztárába . . . . . | 60 frt — kr.  |

Igazgatóságunkhoz kölesönért beadott összesen 7 kérés, a melyek az alapszabályoknak megfelelően lévén főlserelve, a kért költsönök mind megszavaztattak. A kölcsönzők az alapszabályszerű törlesztést mindig kellő pontossággal teljesítették.

Segélyért ez ideig csupán két folyamodvány adatott be. Kiss Sándor léczfalvi tanító egy pár hét lefolyása alatt elvesztette nejét, két gyermekét s hátramaradt egy öt tagu család gondozása. Biró Béla czófalvi tanító ragályos szembetegségben szenvedén, állásától egy évre fölmentetett s 8 tagu családjának fontartásán kívül szembájának orvosi gyógykezeltetése, melyet Bukarestben eszközöltet, tetemes költségeket okoz. Mindkét ok elég volt arra, hogy igazgatóságunk segélyt nyújtson a sors sújtotta kartársaknak: előbbi 20, utóbbi 30 frt segélyben részesítették. Csekély összeg mindkettő, de míg egyfelől alapunk kicsinyisége többet nem engedett, eshetőlegesen beérkezhető más kérésekre is tekintettel kellett lenni, másfelől a csekélység mellett is könnyített a gondokkal terhelt családapák szomorú helyzetén.

A temetkezési alap ha egyelőre nem is nyújt nagy segélyt, de az eddigi szomorú alkalmak mind arról győzték meg, hogy minden esetben nagy jótékonyaságot gyakorolt a halálozások alkalmával azonnal kiadott segély. Az eddig elhalt kartársak örökösei mindenikének szüksége volt a segélyre; kérésüket azonnal beadván igazgatóságunkhoz, mindenik azonnal ellátatott. E szerint 30—30 frt segélyben részesítették: néhai Simó Dénes sepsiszentgyörgyi polg. iskolai igazgató, Perdi Mihály szörcei, Kiss Klára kézdívársárhelyi és Fejes Károly hidvégi elhunyt derék kartársak özvegyei, illetőleg törvényes utódai.

Röviden ez a mi segély-egyletünk eddigi működésének története. Kicsiny dolgoknak látszanak, a mint még azok is, de hogy nagyobb, jelentősebb eredményeket mutathassunk fel: ahhoz idő s meg a tagok kellő melegsége, pontossága s tiszta jóakarata szükséges. E jelentésünk is azért van ezuttal, közölve, hogy lássák be a kartársak: miért kérjük a tagsági díjakat, s miért kérünk a tagsági díjakon kívül érdeklődést, jóakaratot, pontosságot! Kézdi-Vásárhelyt, 1887. ápril 26-án.

Baló László, Vajna Károly,  
elnök-igazgató. titkár.

**Meghívás.**

A háromszékmegyei tanító-társulat kézdí-járási köre Kézdi-Vásárhelyt, a leányiskolában, folyó hó 14-en d. e. 10 órakor rendes ülést tart.

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó.
2. A múlt ülés jegyzőkönyvének hitelesítése.
3. Biráló bizottsági jelentés, Benkő József dálnoki tanító előadótól.

4. Szavaltat Cseh Izsák által.

5. Felolvasás Nagy Károly árvaházi igazgatótól.

6. A közoktatási s társadalmi mozgalmak felől tájékoztató bizottság jelentése.

7. Kebli ügyek, indítványok.

8. A tagsági díjak fölszedése.

Kézdi-Vásárhelyt, 1887. május hó 1-én.

Baló László, Vajna Károly,  
járasköri elnök. jegyző.

Különfélék.

— Erdőégés. Ha az ember esténként kimegy a mezőre, a körül fekvő hegyeken mint meg annyi ragyogó csillag világít a köröskörül 8—10 helyen meggyújtott erdők lángja. Látványnak elég szép, de anyagi tekintetben roppant veszteség, mert egy fől-század nem termel annyi fát, mint a mennyi egy erdei tűznek áldozatul esik. Mit ér akkor a kopár hegyoldalak nagy költséggel és fáradsággal megkezdett befásítása, ha ben-nebb a kinőtt erdőkre gondot nem fordítanak? Ha ma felgyul az erdő, a székel faluk gondatlansága mellett egy hétig is égni fog, mert a tulajdonos község, nem számítva arra, hogy mekkora kincset bir erdejében, ügyet sem vet rá. Addig ég, a meddig csak a természet egy jótékony záporral ki nem oltja. Gyakran a völgytől egészen a tetőig egy egész pompás erdőség elpusztul a nélkül, hogy csak meg is kísértene valaki az oltást. És mindez miért? . . . Csupán azért, hogy legyen szabad azon tilalmas oldalakon erdőlni, mert a leégett fákat szabad elszállítani. — Így gazdálkodunk mi erdőinkkel 1000 frt érőt elpusztítunk, hogy egy pár forintot nyerhessünk. Ideje lenne, ha a közsé-gi előjáróságok nagyobb gondot fordítanának ezen ügyre s minden tűz alkalmával egész erélylyel látnának az oltás után, mert csak akkor tudjuk meg, hogy mit birtunk dus erdőinkben, mikor már nem lesz.

— A kézdívársárhelyi jótékony nőegylet egy bizottsága által folyó hó 1-én Imecsfalván szeretett elnökét: Nagyságos özv. Cserey Jánosné urasszonyt ért azon csapás felett, hogy rövid idő alatt 3 szeretett unokáját vesztette el, őszinte részvétét fejezte ki. Az egylet részvételét Vajna Károly, az egylet jegyzője, tolmácsolta. Az egylet elnöke meghatottan köszönte meg a gyöngéd figyelmet.

— A kézdívársárhelyi jótékony nőegylet a r. k. templomban levő gyönyörű szép Mária oltárára két diszes ezüst-gyertyatartót ajándékozott. A jótékonyaság gyakorlása, párosulva a vallásos érzés fejlesztésével, bizonyára az erények egyik legszebbike.

— Májális. A kézdívársárhelyi kereskedő-ifjuság folyó hó 1-én tartott értekezletén egy pünkösöd másod napján megtartandó kosa-ras májális rendezését határozta el, melyre az előkészületek a rendező bizottság által már meg is kezdődtek. A meghívók a jövő héten osztatnak szét.

— A héjásfalva—csikgyimesi államut 80—85. km. szakaszán 1078 drb fenyőfa kerék-vető felállítása 614 frt 46 kr összeg erejéig engedélyeztetett. E munkát foganatosításának biztosítása czéljából folyó hó 14-én d. e. 10 órakor a csikmegyei m. kir. állam-építészeti hivatal helyiségében zárt ajánlati versenytárgyalás tartatik.

— Ubrik Borbála a pinczében. Pojanában e hó 18 án a csendőrőrzárát Marcu Anna pin-czéjében megtalálta bezárva az asszony 20 éves Mária nevű leányát egészen váratlanul. A szegény leány, mint előleges vizsgálat kiderítette, két év óta van a pinczébe bezár-va, szülei állítása szerint azért, mert örült s ha kiharították és fölöltöztették, kiszaladt az utcára és sikoltozva letépte magáról a ru-hát. Az élőhalott szülei azt vallották az ör-járatnak, hogy ők már intéztek kérelmet a hatósághoz leányuknak az örültek házába való tétele iránt, de semmiféle intézkedés nem történt e tárgyban. A hallatlan esetről a hatóságnak jelentést tettek.

— Szenzációs eltűnésről tettek jelentést a budapesti rendőrségnél. Az eset, mely főké-p katznai körökben okoz nagy feltűnést, a kö-

vetkező: Több mint félesztendeje, hogy a Prugmayer-féle orfeumban egy Mici Printz nevű német chansonett-énekesnő vendég-szerepel, inkább bájós megjelenésével, mint énekével hódítva. A hölgynek sok tisztelője akadt, de csak egy dícsérelhetett igazán a kegyével: egy Rodich-ezredbeli hadnagy, ki midennapos vendége volt az orfeumnak. A hadnagy érdeklődése a hölgy iránt lassan-kint rajongó szerelemmé fokozódott, s bár a nő is szenvedélyesen szerette őt, alig volt nap az utóbbi időben, hogy a hadnagy fölté-kenységből zajos szeczenákat ne csinált vol-na. Szombaton délután az énekesnő eltávo-zott új-utca 23. szám alatt levő lakásáról s azóta nem tért vissza. Elmaradása feltűnt szállásadójának s az orfeum igazgatójának is, s mivel másnap délelőtt sem mutatkozott sem a lakásán, sem az orfeumban, eltűnésé-ről jelentést tettek a rendőrségnek. Majdnem ugyanabban az időben egy másik eltűnésről is kapott hírt a rendőrség, mely az elsővel összefüggésben látszik lenni. A tér-parancs-nokság jelentette ugyanis, hogy egy Rodich-ezredbeli hadnagy, egy igen előkelő állasu ur fia, ugyanaz, kit az énekesnő bizalmával megtisztelt, a fővárosból eltűnt. E hirre a rendőrség átkutatta az eltűnt hölgy lakását s itt egy levelet talált, melynek mélabus tartalmából megtudta, hogy a nő és udvar-lója együtt tűntek el, kétségkívül azzal a szándékkal, hogy valami kárt tegyenek ma-gukban. A rendőrség egész délután keres-tette az eltűnteket, a téparancsnokság a maga részéről szintén elkövetett mindent, hogy nyomára jusson az eltűnt hadnagyak, de eddig eredménytelenül.

— Az ál Wenckheim-Degenfeld gróf, ki rövid egy hét alatt végigpumpolta fél Magyaror-szágot, valahára hurokra került. Pénteken este fogták el Egerben, a hol Degenfeld László gróf név alatt szélhámoskodott. Az urfi pénteken a déli vonattal érkezett Egerbe. A vasuton megismerkedett Müller alezredes-sel, ki a grófi czímet bitorló boltolegényt annyira megszerette, hogy meghívta magá-hoz vacsorára. Goldberger gróf a «Korona» szállóban szállt meg. «Ez legalább is gróf» — mondogatták a pinczések, a mint meglát-ták a bokaig erő sörge Mencsikoffba bujt vendéget aranyzsinoros monoklijával s bar-na-vörös szattyánbőrrel tarkázott lakkozópő-jével. Csakugyan «gróf» volt, még pedig Degenfeld László gróf, a mint magát a ven-dégkönyvbe beírta. Nosza volt sürgés-forgás a szállóban, a pinczések dereka majd kettő-törtött a sok hajlongástól, mindenki iparko-dott a gróf urnak kedvében járni. Készítet-tek a számára pompás ebédet, idei csirkét ugorka-salátával, özszombot kompóttal, fo-gast tartár-zósszal s sok mindenfélét, a mi-től közönséges halandónak ritkán kopik az álla. Eltartott vagy két óra hosszáig, míg a gróf ur végig ette a menüt, aztán bejárta a várost s vásárolt hozomra különféle divat-czikkeket. Este Müller alezredes vendége volt. Itt is izletes falatokkal traktálták, a mit a gróf ur azzal hálalt meg, hogy eljáz-szotta zongorán az alezredes ur legkedvesebb nótáját. Kitűnő zongorajátékával sok dicsé-retet aratott s kivált az alezredes urnak any-nyira tetszett a játéka, hogy másnapra is megínvitálta, a tisztikar pedig, kinek mint főhadnagyot mutatta be magát, bankettel akarta megtisztelni a grófi bajtársat. Másnap reggel Goldberger gróf sétalovaglást tett a tisztekkel. Grófi mivolta iránt itt keltette föl először a gyanut, mert mágnás létere na-gyon gyengén ilte meg a lovat. A kirándu-lásról visszatérvén, azzal az ismeretes for-télylyal, hogy pénzt utközben elvesztette, 60 frtot kért kölcsön az alezredestől, mig aty-jától, Degenfeld József gróf hajdumegyei főispántól megérkezik a pénze. Ezzel aztán alaposan elrontotta a dolgát. Az alezredes megadta ugyan neki a 60 frtot, de egyuttal a rendőrség figyelmébe ajánlotta a «gróf» urat. A rendőrség magához kérte őt s föl-szólította, hogy igazolja magát. Goldberger gróf nem jött zavarba. Azt mondta, hogy irományait a pénzzel együtt elvesztette s hogy eloszlassa a gyanut, a következő táv-íratot küldte Degenfeld József gróf hajdu-megyei főispának: «Kedves papa! Kétszáz forintot tárczámat elvesztettem. Küldj pénzt és iratokat.» A rendőrség elkülte a táviratot s kijelentette a «gróf» urnak, hogy addig, mig a válasz megérkezik, megtartja őt ma-gánál vendégnek. A «gróf» ur erre a szem-telenségből a vakmerőségbe csapott át. Til-takozott az erőszakoskodás ellen s azzal fe-nyegetődzött, hogy elcsapatja az egész vá-rosi hatóságokat, ha rögtön el nem bocsát-ják. Hiába volt a fenyegetődzés, a hivatko-zás előkelő származására, Goldberger gróf ott rekedt a rendőrségnél. Délután megér-kezett a válasz Debreczenből, hogy Degen-feld József grófnak László nevű fia nincsen.

A svindler még erre sem adta meg magát s váltig erősítgette, hogy ő Degenfeld József grófnak a fia, az anyja pedig Pálffy Ilona Izabella grófné. E közben hire terjedt a le-tartóztatásnak a városban s többen jelent-keztek a rendőrségnél a boltolegény Gold-berger ismerősei közül. Ezek a szembesítés-nél ráismertek. A szélhámos látván, hogy nincs menekülés a számára, bevallotta, hogy Goldberger László a neve, s hogy soha sem-mi ivadékát sem illette meg a grófi czim. A rendőrség beírta ezzel a vallomással a szászol-gáltatta a szélhámost a törvényszékre. Itt elszedték tőle talmi-ékszeit s újra vallatára fogják. Goldberger apróra elbeszélte viselt dolgait s foglalkozását illetőleg azt vallotta, hogy irnok volt Budapesten. Miután grófi pályafutását Budapesten kezdte meg, való-szinű, hogy itt fognak fölötte törvényt ülni.

**Köszönetnyilvánítás.**

Fogadja hálás köszönetemet a nyilvános-ság terén is a kézdívársárhelyi jótékony nő-egylet azon részvételért, a melyet a családom-ban történt nagy csapás után küldöttségé által kifejezett.

Imecsfalva, 1887. május 2-án.

Özv. Cserey Jánosné.

**Közigazdaság.**

**Valami a tagosításról.**

(Vége.)

Az 1892-ik — már 5-ik — évben a mive-lés következő:

A luczernás kaszálatatik, szénának megcsi-náltatik.

1. szakasz: buzaaratás.
2. szakasz: lóher vágatik s őszszel buzával bevettetik.
3. sz. árpa lóherrel vettetik.
4. sz. rozs bükköny, szénának és csala-mádé.
5. sz. répa, mely őszszel jövőre rozszzal takarmánynak bevettetik.
6. sz. törökbuza vékonyan trányázva.

A tartalék luczernás árpával közébe lu-czernával bevettetik.

Ezen évben trágyázás alá kerül a forgón kívüli szakasz a veteményes kert és a váltó 4-ik szakasza.

1893. — vagyis 6-ik évben — a mivélés következő:

A luczernás rendesen vágatik, míg a tar-talék luczernás, melybe a tavaly már luczerna lett vetve árpával, az árpa érni hagyatik s még azon év őszén a luczerna annyira nő, hogy egy vágást kapunk. Ez év őszén az ed-dig használt luczernás megvizsgáltatik s ha gyérnek látszik, feltöretik.

A váltó ezen évben így miveltetik:

1. szakasz: törökbuzával vettetik be.
2. szakasz: buzaaratás.
3. sz. lóhervágás, s őszszel buzával bevet-tetik.
4. sz. árpa lóherrel vettetik.
5. sz. rozs, bükköny, csalamádé.
6. sz. répa, őszszel rozszzal bevettetik ta-karmánynak.

Ezen évben gazdánk már oda vitte, hogy tagján felerészben takarmány, felerészben szemtermése egyaránt van megosztva, s mi több, trágyája annyi termett, hogy földeit e 6 év alatt kétszer is meg birta trágyázni, s így az egész tagját lehető legjobb állapotba helyezni. Gazdánk czélját elérte s e 6 év alatt a váltó-gazdaság menetébe is annyira belejött, hogy a következő 6 évre saját ma-ga csinálja meg a vetésforgót.

A tagosításról szóló cikketem már most be is fejezhetném, mert a mit szükségesnek lát-tam, mindent elősoroltam. Rajtatok áll most gazdatársaim, hogy az elmondottak felett ítéletet mondjatok, s ha annak hasznosságá-ról meg lettetek győzve, tagosítsatok. A ve-tésforgás menetére egyet-mást meg szüksé-gesnek tartok elmondani.

Választotta a gazda természetű növé-nyeit bármily okosan, sorozta legyen azoknak természetét egymásután bármily helyesen, ha szem-éstakarmánytermesztés közti arányt helyesen nem csinálta, soha zöldágra nem jut.

Mert ha igen kevés takarmányt természet, soha elég trágyája nem lesz, földje elsová-nyodik, takarmány- és szemtermései meg-apadnak.

Ha tulságosan sok takarmányt természet, úgy szemtermései lesznek igen kicsiny térre szorítva, s habár kis, de kövér helyre szorított termései aránylag nagyok lesznek s bár a sok takarmányon virágzó baromtartást üzhethet, az egész gazdaság tiszta jövedelme mégis kevesebb lesz, mint lett volna, ha a helyes arányt a szem- és takarmánytermés közt földje erejéhez mérve megtartotta volna.

Azonban legyen bár egy gazdaságban a növények megválasztása, azoknak egymás után sorolása, a takarmány- és szemtermés közt az arány, egyszóval a vetésforgás minden tekintetben kifogástalan, ha a trágyakezelés hibás, pld. a vizelet elfolyni hagyatják, a trágya tulságosan meghevül, kiszárad, megpenészedik, eső kilugozza, úgy ismét trágyahiány s annak szomorú következményei állanak be.

Azonban legyen a vetésforgás, trágyakezelés, mezei munka minden tekintetben jó: ha a baromtartás, mely a takarmányt felkészíti, nem célirányos, rosszféle, rossz fajta, vagy fősvényen tápláltatik, rossz gondviselés alatt van, a takarmány elpocsékolatik: úgy a baromtartásban annyi kár van, hogy azt a legnagyobb szemtermések sem pótolják ki.

Ily szorosan függ egybe a gazdaságnak minden ágaboga, azért tegye a gazda azokat összhangzásba, helyes arányba egymással, ne mellőzze dolgának egy ágát sem, különben költ, fut, fárad, elő még sem halad mert a mit egyiken nyer, a másikon elveszti.

Bőlcse is kell intézkedni, ügyesen is kell végrehajtani mindent.

Jöhetnek a gazda dolgai összeütközésbe egymással, ha egyiket teszi, a másik hátra marad. Olyankor természetesen a kisebb rosszat kell választani. De bizonyára nagy figyelmet érdemelnek a legkisebb fontosságuknak látszó is; a sok apró hiba eredménye akkora lehet, hogy az egész tiszta hasznót elnyeli.

Ennyit tartottam szükségesnek mondani gazdatársaimhoz, mely mint irányadó, hatását téveszteni nem fogja.

Bizzunk mindenekelőtt Istenben, saját testi és lelki erőnkben, egészségünkben s minden bizonynyal a legnagyobb nehézségeket is le fogjuk győzni, csak akarjunk.

Elekes Tivadar.

## A kézdivásárhelyi takarékpénztár 1887. áprilisi üzletforgalmának kimutatása.

### Bevétel:

|                                      | frt              | kr |
|--------------------------------------|------------------|----|
| Pénztárkészlet 1887. április hó 1-én | 10285.12         |    |
| Betét számlán 71 tételre             | 11390.27         |    |
| Leszámitolt váltó-számlán            | 121077.71        |    |
| Előlegkölesön                        | 271.71           |    |
| Zálogkölesön                         | 290.71           |    |
| Jelzálogkölesön                      | 9583.71          |    |
| 6% kamat                             | 2847.40          |    |
| Elláték                              | 1370.31          |    |
| Kezelési költség                     | 95.72            |    |
| Visszleszámitolt váltó-számlán       | 1321.04          |    |
| Értékpapír-számlán                   | 9.71             |    |
| Tisztí előleg-számlán                | 25.71            |    |
| 10% betéti állandij-számlán          | 7.95             |    |
| Vegyész állandij-számlán             | 70.71            |    |
| Ügyész költség-számlán               | 21.64            |    |
| Intézeti ház jövedelmi számlán       | 150.02           |    |
| Többek számláján                     | 4500.71          |    |
| <b>Összesen</b>                      | <b>163545.17</b> |    |

### Kiadás:

|                                          | frt              | kr |
|------------------------------------------|------------------|----|
| Betéti számlán 47 tételre                | 8588.94          |    |
| Betéti folyó kamat-számlán               | 79.09            |    |
| Leszámitolt váltó                        | 125992.71        |    |
| Előlegkölesön                            | 212.71           |    |
| Zálogkölesön                             | 260.71           |    |
| Kifizetett osztalék                      | 519.71           |    |
| Jelzálogkölesön                          | 9587.71          |    |
| Kezelési költség                         | 63.25            |    |
| Tisztí fizetés                           | 186.66           |    |
| Visszleszámitolt váltó-számlán           | 3762.71          |    |
| Ügyész költség                           | 25.46            |    |
| Visszváltókamat                          | 613.87           |    |
| 6% kamat                                 | 7.36             |    |
| Többek számláján                         | 1000.71          |    |
| 10% betéti állandij-számlán              | 1.99             |    |
| Jótevény és jutalék                      | 5.71             |    |
| Tisztí előleg                            | 50.71            |    |
| Posta- és belfölddíj                     | 15.43            |    |
| Pénztár-maradvány 1887. április hó 30-án | 12576.12         |    |
| <b>Összesen</b>                          | <b>163545.17</b> |    |

Kézdi-Vásárhely, 1887. április hó 30.

Benkő Gyula,  
könyvvizsgáló.

### Hivatalos árfolyamok a budapesti áru- és értéktőzsdén, május 3-án.

|                                          |        |
|------------------------------------------|--------|
| Magyar aranyjárdék 6%                    | 101.25 |
| Magyar aranyjárdék 4%                    | 88.35  |
| Magy. papírijárdék 5%                    | 150.71 |
| Magyar vasuti kölesön                    | 98.50  |
| M. keleti vasuti államkötv. I. kibocs.   | 127.71 |
| M. keleti vasuti államkötv. II. kibocs.  | 115.71 |
| M. keleti vasuti államkötv. III. kibocs. | 104.50 |
| Magyar földtehermentesítési kötvény      | 104.50 |
| M. földtehermentesít. kötv. záradékkal   | 104.50 |
| Temes-bánati földteherm. kötvény         | 104.50 |
| Temes-bánati földt. kötv. záradékkal     | 104.50 |
| Erdélyi földtehermentesítési kötvény     | 104.50 |
| Horvát-szlavon földteherment. kötv.      | 99.71  |
| Magyar szőlődézmá-váltási kötvény        | 118.50 |
| Magyar nyereség-sorsjegy kölesön         | 124.25 |
| Tiszaszabályozási és szegedi sorsjegy    | 81.40  |
| Osztrák járadék papírban                 | 82.40  |
| Osztrák járadék ezüstben                 |        |

|                               |        |
|-------------------------------|--------|
| Osztrák járadék aranyban      | 112.71 |
| 1860. államsorsjegyek         | 135.71 |
| Osztrák-magyar bankrészvény   | 875.71 |
| Magyar hitelbank-részvény     | 285.25 |
| Osztrák hitelintézet-részvény | 280.90 |
| Ezüst                         | 5.93   |
| Cs. és kir. arany             | 10.03  |
| 20 frankos arany              | 62.30  |
| Német birodalmi márka         | 126.90 |
| London (2 havi váltókért)     | 12.45  |
| 20 márka arany                |        |

### Piaci árak

Kézdi-Vásárhelyt, április 28-án.

|                    |                               |
|--------------------|-------------------------------|
| Buza (tisza)       | hektóliterenkint 5 frt 80 kr. |
| " (elegy)          | 4 frt 75 kr.                  |
| Rozs (tisza)       | 3 frt 80 kr.                  |
| " (elegy)          | 3 frt 20 kr.                  |
| Arpa (tisza)       | 2 frt 40 kr.                  |
| " (elegy)          | 1 frt 90 kr.                  |
| Zab                | 4 frt 40 kr.                  |
| Törökbuza          | 8 frt 71 kr.                  |
| Kása (köles)       | 24 frt 71 kr.                 |
| " (árpa)           | 6 frt 71 kr.                  |
| Borsó              | 10 frt 71 kr.                 |
| Lencse             | 5 frt 71 kr.                  |
| Fuszulyka          | 1 frt 30 kr.                  |
| Pityóka (legszebb) |                               |

|                |              |              |
|----------------|--------------|--------------|
| Marhahus       | kilogr.-kint | — frt 32 kr. |
| Disznóhus      | "            | — frt 36 kr. |
| Juh-hus        | "            | — frt — kr.  |
| Szalonna       | "            | — frt 60 kr. |
| Faggyu (nyers) | "            | — frt 20 kr. |

Felelős szerkesztő:

Ifj. Dobay János.

Kiadó tulajdonos:

Ifj. Kovács Dániel.

## Eladó csür.

Kászon-Impéren egy 9 öl hosszú, 4 1/2 öl széles, padlolt és jó állapotú csür eladó. Értekezhetni alólirt bírónál.

K.-Impéren, 1887. április 30-án.

Balás Sándor,  
közs. bíró.

## Biztosítók figyelmébe.

Tisztelettel értesitem az érdekelt biztosító közönséget, miszerint a néhai Hankó László által képviselt

## Magyar Általános Biztosító Társaság

### ügynökségét

átvettem, s ennétogva e szakmába vágó mindennemű biztosítást elvállalok és utasítást készséggel adok.

Kézdi-Vásárhelyt, 1887. évi május 1-én.

Ifj. Bándy István.

## MAGYAR KIRÁLYI ÁLLAMVASUTAK.

## KELETI VONAL.

# Menetrend.

Érvényes 1886. október hó 1-től.

PREDEAL—NAGY-VÁRAD.

Érvényes 1886. október hó 1-től.

| Állomások           |             | 319.<br>vegyes v. | 307.<br>személyv. | 301.<br>gyorsvon. | Állomások                                         |             | 319.<br>vegyes v. | 307.<br>személyv. | 301.<br>gyorsvon. |
|---------------------|-------------|-------------------|-------------------|-------------------|---------------------------------------------------|-------------|-------------------|-------------------|-------------------|
| Predeal (vendéglő)  | (érk. ind.) |                   |                   |                   | Kis-Kapus (vendéglő, elágazás Nagy-Szeben felé)   | (érk. ind.) | 11.19             | 12.44             |                   |
| Brassó (vendéglő)   | (érk. ind.) | 4.16              | 7.47              |                   |                                                   | (érk. ind.) | 11.31             | 12.49             |                   |
| Botfalva            | "           | 4.44              | 8.08              |                   | Tövis (vendéglő, elágazás Arad felé)              | (érk. ind.) | 1.22              | 2.09              |                   |
| Földvár             | "           | 5.02              | 8.24              |                   | Nagy-Enyed                                        | (érk. ind.) | 1.51              | 2.19              |                   |
| Mogyorós            | "           | 5.24              | 8.39              |                   | Kocsárd (vendéglő, elágazás Maros-Vásárhely felé) | (érk. ind.) | 2.18              | 2.39              |                   |
| Apáca               | "           | 5.43              | 8.51              |                   |                                                   | (érk. ind.) | 3.04              | 3.14              |                   |
| Köpecz              | "           | 6.05              | 9.07              |                   | Gyéres (elágazás Torda felé)                      | (érk. ind.) | 3.14              | 3.22              |                   |
| Agostonfalva        | "           | 6.15              | 9.14              |                   |                                                   | (érk. ind.) | 3.51              | 3.53              |                   |
| Alsó-Rákos          | "           | 6.36              | 9.30              |                   |                                                   | (érk. ind.) | 4.01              | 3.56              |                   |
| Homoród             | "           | 7.06              | 9.51              |                   | Kolozsvár (vendéglő)                              | (érk. ind.) | 5.56              | 5.30              |                   |
| Kacsa               | "           | 7.28              | 10.04             |                   |                                                   | (érk. ind.) | 6.31              | 6.31              | 6.03              |
| Bene                | "           | 7.53              | 10.24             |                   | Nagy-Várad (vendéglő)                             | (érk. ind.) | 10.00             | 11.00             | 9.13              |
| Erked               | "           | 8.18              | 10.39             |                   |                                                   | (érk. ind.) | 10.55             | 11.15             | 9.18              |
| Héjasfalva          | "           | 8.52              | 10.03             |                   | Budapest                                          | (érk. ind.) | 7.45              | 10.00             | 2.15              |
| Segesvár (vendéglő) | (érk. ind.) | 9.19              | 11.19             |                   |                                                   |             |                   |                   |                   |
| Medgyes             | (érk. ind.) | 9.31              | 11.26             |                   |                                                   |             |                   |                   |                   |
|                     |             | 10.57             | 12.29             |                   |                                                   |             |                   |                   |                   |

Brassóból Bukarest felé a gyorsvonat indul reggel 5 óra 45 perczkor, a vegyes vonat délután 1 óra 55 perczkor

Nyomatott Szabó Albertnél Kézdi-Vásárhelyt